

ONDERZEESCHE TELEFONEN.

Naar aanleiding van eene mededeeling van prof. THOMSON, omtrent de bestaanbaarheid van een onderzeeschen telefoondienst, maakt in de te Londen verschijnende *Electrician* een van de redacteurs van dat tijd-

schrift eenige opmerkingen, die meer de praktische zijde van het vraagstuk betreffen; hij betwijfelt namelijk het nut van zoodanige correspondentie.

Zonder twijfel lacht ook hem het denkbeeld toe, dat een Londensch koopman met zijn agent te New-York een gesprek zal kunnen voeren; maar er is tusschen den tijd in Engeland en dien te New-York een verschil van vijf uren, zoodat elf uur in den voormiddag te New-York met vier uur in den namiddag te Londen overeenkomt. Het aantal werkuren, dat samenvalt, bedraagt niet veel meer dan drie per dag. Daarenboven zou het tarief zoo hoog moeten zijn, dat men maar zelden voordeel zou vinden bij het gebruik maken van den telefoon.

Dan is er een eigenaardig bezwaar: dit namelijk, dat er van hetgeen de telefoon heeft overgebracht hoegenaamd geen spoor overblijft, zoodat men hem belangrijke mededeelingen nooit kan toevertrouwen. Ook is het onmogelijk de woorden af te korten. *Summa summarum*: men zal bezwaarlijk het groote kapitaal vinden, dat reeds noodig is voor de voorloopige onderzoekingen, die dienen moeten om de verschillende op den voorgrond gestelde stelsels te beproeven.

De schrijver vreest dat de onderzeesche telefonie van dat soort van uitvindingen zal doen geboren worden, die, na met behulp van grof geld uitgewerkt en beproefd te zijn, tot niets nut blijken te wezen. Zelfs de snelheid, die volgens prof. THOMSON bij het telegraferen tot een zoodanige hoogte kan worden opgevoerd, dat er 400 woorden in de minuut kunnen worden overgeseind, zou in de toepassing van geen waarde blijken te zijn, daar men in de uitvoering het niet zoover heeft gebracht dat men quadrupleeren of quintupleeren kan.

Waar nog bij komt, dat men eerst zou moeten nagaan, of men in de door den professor voorgestelde telefoonkabels de altijd onvermijdelijke gebreken zal kunnen opzoeken. Als dat niet kan, zou men evenveel reden hebben om naar Mars te willen telefoneeren.

Zonder twijfel zullen er spoedig, naar aanleiding van dit schrijven, in de pers voorstanders van het onderzeesch telefoneeren opstaan, die ons in staat zullen stellen het *pro* te stellen tegenover het *contra*.

V. D. V.
